

D E N H A A G R O T T E R D A M A M S T E R D A M U T R E C H T

Overheidsparticipatie in glasvezelaansluitnetten

Investeringen in ondernemingen door overheid zijn geheel toegestaan

Een van de grootste misvattingen die heerst is dat de overheid geen onderneming mag oprichten of bezitten. De Europese regelgeving staat zonder meer een economische overheidssector toe. Lidstaten en dus ook lokale overheden mogen overheidsondernemingen oprichten en zij mogen naar eigen inzicht investeren in publieke en private ondernemingen (al zou het een bakkerij zijn).

Ze mogen aandelen verwerven en bezitten, leningen verstrekken enzovoorts. Dat doen overheden dan ook volop. Ze bezitten luchthavens, banken, havens, telecombedrijven, energiebedrijven, energiecentrales, vervoersbedrijven, drukkerijen, theaters, en ga zo maar door. Er is geen enkele wet die het aanleggen, bezitten en exploiteren van een glasvezelnet door de overheid of met participatie van de overheid verbiedt.

Ja, mits

Geen enkele regel verzet zich tegen een overheidsinvestering in een onderneming. Artikel 87 lid 1 EC definieert een "mits": als alle volgende regels **tegelijktijd** overtreden worden is er sprake van een situatie die de EC van te voren wil beoordelen:

- 1) er is sprake van een voordeel
- 2) dat ten goede komt aan één of meer specifieke ondernemingen
- 3) dat door de staat is gegeven of bekostigd uit staatsmiddelen
- 4) waarbij concurrentievervalsing plaatsvindt of dreigt plaats te vinden en
- 5) waarbij de handel tussen lidstaten wordt beïnvloed.

Het "mits" is er vooral op gericht om te voorkomen dat de overheid werkgelegenheid tegen de stroom in overeind houdt. Steun wordt in heel wat gevallen door de EC als een goed middel gezien om een gewenste maatschappelijke ontwikkeling te stimuleren.

Een open markt is een verandering van de status quo

De bestaande aansluitnetten zijn helemaal respectievelijk beperkt gesloten. Een open aansluitnet op basis van glasvezel geeft vrij baan aan bestaande en nieuwe dienstverleners en stimuleert daar door nieuwe ontwikkelingen. Innovatie heeft als kenmerk dat de verhoudingen op de markt veranderen. Voor de toetreders is een open markt een kans, voor de geves-

tigde orde die een markt kon afschermen een bedreiging. Dat heet marktwerking.

De maatschappelijke en economische baten van een geavanceerd en open aansluitnet zijn hoog

Een geavanceerde en vooral open infrastructuur geeft vele baten op gebieden als zorg, mobiliteit, onderwijs, entertainment, logistiek, en nieuwe media. Zo'n infrastructuur geeft ruim baan aan nieuwe toetreders en maakt innovatie op vele terreinen mogelijk. Het belang dat overheden hechten aan het realiseren van deze grote maatschappelijke en economische winst vormt de drijfveer voor de initiatieven.

De markt faalt als eigenbelang en algemeen belang andere doelen hebben

De toenmalige eigenaren van trekschuiten en postkoetsen verzetten zich tegen de aanleg van de spoorlijn tussen Haarlem en Amsterdam. Ogen-schijnlijk dezelfde dienst (vervoer van mensen en goederen) werd met overheidsgeld aangelegd. Wel veel beter en sneller en, nog veel belangrijker, met vergaande positieve effecten op de samenleving en de economie. Eigenbelang botste met algemeen belang. Dat heet marktfalen – en een overheid die niet ingrijpt kan overheidsfalen verweten worden.

“De wet is de moeder van de vrijheid, niet de slaaf van de beperking.”

Wereldwijde concurrentie: welk land realiseert als eerste de overgang?

In vele landen hebben overheden al het initiatief genomen om deze overgang te versnellen. In Zweden heeft de overheid gezorgd voor een landelijk hoofdnet. Lagere overheden hebben stedelijke netten aangelegd. In Japan worden onder staatsregie meer dan 100.000 aansluitingen per maand gerealiseerd, in het kader van een plan om tientallen miljoenen aansluitingen per 2007 aangelegd te hebben. Korea doet zijn uiterste best om zijn voorsprong vast te houden. In de USA heeft de regulator FCC de regels zo veranderd dat er een enorme versnelling van de aanleg plaatsvindt, helaas van strikt gesloten netten. Een fijnmazig glasvezelaansluitnetwerk is een kritische mondiale concurrentiefactor.

De Koreanen demonstreren de effecten van een voorsprong op infrastructuurgebied: ze exporteren technologische kennis naar Nederland voor IP-TV en andere geavanceerde toepassingen.

FttX connected homes, symmetric capacity between 10 & 1,000 Mbps

